

Wspólnie o międzykulturowości #7 – Międzykulturowe Miejsca Spotkań – relacja ze spotkania 5. listopada 2024 w Przejściu Dialogu

Listopadowe spotkanie sieciujące "Wspólnie o międzykulturowości" poświęcone było **tworzeniu międzykulturowych miejsc aktywności i integracji na wrocławskich osiedlach**.

Spotkanie rozpoczęli przedstawicielka WCERS i przedstawiciel FEPS witając uczestników i uczestniczki oraz przedstawiając agendę spotkania. Został przedstawiony zarys celów i działań tegorocznego konkursu dotacyjnego pn. „*Międzykulturowe Miejsca Spotkań w Społecznościach Lokalnych - Wrocław 2024*”. Działania były prowadzone przez 14 organizacji na wrocławskich osiedlach, na których zaplanowano udział około 2600 uczestników w różnym wieku. Organizacja konkursu była odpowiedzią na dużą potrzebę na działania łączące społeczność lokalną, osiedlową z nowymi mieszkańcami migrującymi licznie do Wrocławia.

Drugą część spotkania stanowiły prezentacje organizacji pozarządowych realizujących działania w ramach wspomnianego konkursu.

Przedstawicielki Stowarzyszenia Różnorodności Społecznej UP-DATE przedstawiły działania organizacji skupiając się na jednym z obszarów – międzykulturowości.

Filozofią organizacji jest edukacja poprzez spotkanie, rozmowę i bezpośrednio doświadczenie. Prowadzone warsztaty międzykulturowe mają formułę spotkania społeczności przyjmującej z osobą z doświadczeniem migracji, ale stawiają ją w roli eksperta lub nauczyciela. Osoba opowiada swoją historię migracji, opowiada o kulturze kraju, z którego pochodzi, a następnie dzieli się z uczestnikami swoim talentem czy umiejętnością. Stowarzyszenie działa z wolontariusz(k)ami z krajów z całego świata.

Wolontariuszka stowarzyszenia UP-DATE, pochodząca z Argentyny i zamieszkała w Polsce od 10 lat, przybliżyła zebrany swoje doświadczenie integracji we Wrocławiu i współpracy z organizacją.

Projekt „Ulice Dialogu”, który odbywa się co roku na ulicy Kuźniczej, ma formułę swobodnej rozmowy z osobą z innego kraju. Celem projektu jest włączenie przechodniów, a udział nie wymaga zapisów tylko polega na spontanicznej interakcji.

Stowarzyszenie organizuje też wydarzenia pod egidą „Żywej Biblioteki” oraz wspiera ich organizację na terenie Dolnego Śląska. Prowadzi też kluby języka polskiego, na które uczęszczają osoby chcące pozbyć się bariery w posługiwaniu się po polsku.

Następnie głos zabrała reprezentantka Stowarzyszenia Grupa z Pasją działającego na osiedlu Swojczyce-Strachocin-Wojnów. W Centrum Aktywności Lokalnej Rewir Twórczy grupa skupia się na aktywizacji sąsiedzkiej w obrębie osiedla.

Przedstawiono ewolucję działań na osiedlu: od spontanicznych oddolnych po agresji rosyjskiej w Ukrainie (np. zbiórki potrzebnych artykułów, freeshop dla uchodźców, organizacja noclegów, świetlica), projekty integracyjne wspierane przez środki z UNICEF czy UNHCR, poprzez kluby śniadaniowe czy ofertę kulinarną aktywizujące osoby bezrobotne, po mikroprojekty/mikrogranty prowadzone przez samych migrantów dla społeczności lokalnej. Zebrani otrzymali egzemplarze książki kucharskiej z przepisami z całego świata – autor(k)ami przepisów są mieszkańcy osiedla.

Działania stowarzyszenia obecnie mają za cel angażowanie wszystkich mieszkańców we wspólne aktywności oraz przekonanie, że za każdym człowiekiem stoi jego własna historia i potencjał

(Agnieszka przywołała porównanie z filmem „Erin Brockovich”). Ważny jest też komunikat do społeczności przyjmującej, że wydarzenia są dla wszystkich – a nie przeznaczone dla jednej z grup.

W CALu pracownicy kładą też nacisk na edukację globalną np. zajęcia czy warsztaty dla dzieci i młodzieży o migracji.

Przedstawicielka Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu w swojej prezentacji przedstawiła wachlarz działań edukacyjnych i integracyjnych odbywających się w 39 wrocławskich filiach biblioteki. Należą do nich m.in. projekty językowe (konwersacyjne), organizacja Żywej Biblioteki, osiedlowe Kluby Rodzica. Wspomniała, że wśród czytelników MBP jest około 3000 osób migranckich, księgozbiór w językach inny niż polski stale jest poszerzany (np. w j. ukraińskim jest obecny w 8 bibliotekach, największy w filii nr 12 na Dworcu Głównym).

Zebrani zostali zaproszeni na wydarzenie 6 listopada - DRZWI OTWARTE DLA NGO, ponieważ w duchu idei „trzeciego miejsca” biblioteki są ważnymi miejscami spotkań, twórczego działania i współpracy, a zainteresowane organizacje mogą skorzystać z przestrzeni, realizować swoje pomysły i wzbogacać ofertę działań dla społeczności. Ważną datą będzie też 15 listopada 2024, czyli oficjalne otwarcie Dobrego Miejsca w filii nr 22 (ul. Chociebuska, Nowy Dwór), którą stworzyła wspólnie młodzież polska i ukraińska.

Po wystąpieniu MBP odbyła się przerwa kawowa.

Po przerwie głos zabrała **przedstawicielka Fundacji Animada**, działającej w sercu Kozanowa.

Fundacja prowadzi szerokie wsparcie edukacyjne i informacyjne m.in. kluby językowe (j. polski i j. angielski) dla różnorodnych grup, pomoc dla dzieci ze społeczności międzykulturowej w odrabianiu zadań domowych („SOS Szkoła”), dyżur konsultanta w sprawach osiedlowych i miejskich (np. dotyczące wynajmu mieszkań). W swoich działaniach międzykulturowych stawiają na działania prowadzone przez samych migrantów (np. warsztaty kulinarne „Smaki Kazachstanu” czy zajęcia z haftu) oraz na integrację osiedlową („Śniadania międzykulturowe” na tarasie siedziby organizacji przy ul. Dokerskiej). Jako wyzwania organizacja wskazuje przede wszystkim dotarcie do odbiorców i zdobycie ich zaufania (w tym społeczności przyjmującej), dostępność czasową osób migranckich (dużo migrantów ma wolne jedynie niedziele), ale też możliwość odpowiedzi na różnorodne potrzeby społeczności. We wzajemnej integracji i komunikacji pomagają komunikatory internetowe i grupy osiedlowe (WhatsApp, Telegram, Facebook). Do popularnych działań spajających społeczność należą m.in. spacerosiedlowe, akcje solidarnościowe (np. działania przeciwpowodziowe) – głównie aktywności, które pozwalają wziąć udział osobom o różnym pochodzeniu.

W ostatniej prezentacji wydarzenia, przedstawicielka **Fundacji ART JTM** opowiedziała o działaniach konkursowych odbywających się w Projektowni na Przedmieściu Oławskim. Integracyjne spotkania i spacerosiedlowe i jego atrakcjach miało na celu integrację dzieci i młodzieży. Wsparcie tej grupy w ramach projektu „Most do wiedzy” szczególnie cieszyło się popularnością w okresie wakacyjnym. Fundacja prowadzi też otwarte i bezpłatne kluby językowe dla osób dorosłych.

Dyskusja

Dyskusja rozpoczęła pytania wyjściowe na temat usłyszanych wcześniej dobrych praktyk oraz sposobach na zwiększenie uczestnictwa w wydarzeniach zarówno osób z doświadczeniem migracji, jak i osób ze społeczności przyjmującej.

Poruszono też kwestie incydentów związanych z mową nienawiści i sposobów jak sobie z nią radzić.

Reprezentantka Grupy z Pasją wskazała, że ważne jest monitorowanie grupy podczas zajęć, wyłapywanie sygnałów czy krzywdzących przekonań i możliwie zapobiegać ich eskalacji.

Ważny jest też monitoring komunikacji na grupach osiedlowych na Facebooku i w miarę możliwości – reagowanie.

Polecono udział w warsztatach „My. Wy. Oni. Społeczeństwo przyjmujące i wyzwania integracji” prowadzonych przez Fundację EkoCentrum (przypis red. Projekt zainicjowany i sfinansowany przez Gminę Wrocław w ramach konkursu dotacyjnego pn. „Wzmacnianie kompetencji międzykulturowych – Wrocław 2024”, jest realizowany w formule bezpłatnych warsztatów dla pracowników służb publicznych, edukacji).

Przypis red.: Najbliższe otwarte warsztaty odbędą się 19 listopada na Wojszycach:

<https://www.facebook.com/events/8314041332051144>)

Reprezentantka Stowarzyszenia Nomada zaoferowała w imieniu organizacji wsparcie dla ofiar przestępstw motywowanych nienawiścią w postaci m.in. asystentury, wsparcia przy zgłoszeniu do służb oraz wsparcia psychologicznego.

Kolejnym zagadnieniem dyskusji były sposoby na zwiększenie udziału migrantów i osób ze społeczności przyjmującej w wydarzeniach. Reprezentantka organizacji Towarzystwo Kultury Czynnej wskazała, że przy programach dla dzieci i młodzieży ukraińskiej, sens ma wtedy kiedy są łączone zajęcia wielokulturowe i robienie czegoś razem.

Reprezentantka organizacji Siła Kobiety podkreśliła rolę kultury we wzajemnej integracji, np. za pomocą warsztatów rękodzieła, haftu, czy tańca.

Przedstawicielka MBP podzieliła się myślą, że z racji solidarności mieszkańców w obliczu agresji rosyjskiej w Ukrainie utrwał się wzorzec, że integracja równa się działaniu „pomocowe”. Kluczowe jest odwracanie tej narracji, a w długofalowej perspektywie promowanie działań na zasadzie równości. Dlatego biblioteka zaprasza np. autorów i ekspertów zagranicznych lub spośród osób migranckich.

Przedstawicielka Stowarzyszenia UP-DATE powtórzyła, że sprawdza się model ekspercki osób migranckich, który sprzyja nawiązywaniu relacji i zaangażowanie się. Pokazanie własnej kultury i to, że ktoś chce o tym słuchać - to wzmacnia.

Przedstawiciel Fundacji Ukraina podzielił się przekonaniem, że organizowanie działań stricte dla migrantów i uchodźców nie sprzyja integracji, ponieważ społeczność przyjmująca nie jest nimi zainteresowana. Ważne jest robienie działań „z” (a nie „dla”) oraz działania wspólne, najlepiej gdy organizuje je grupa międzykulturowa. Jeśli połączą się ludzie np. wokół pasji lub zainteresowania, osoby realizują potem te działania poza organizacją. W ostatnich latach było więcej grantów na działania dla osób z Ukrainy, co utrudniało zapraszanie innych grup narodowościowych.

Reprezentant Fundacji Hobbit mówił o tym, że przyciągnięcie dzieci i młodzieży jest możliwe, jeśli propozycje będą rozbudzać ciekawość świata i oferowały przygodę. Aktywności na wodzie (np. SUP, regaty, kajaki) dodatkowo pokazują piękno miasta. Fundamentem są reguły bycia razem i pracy w grupie, które obowiązują wszystkich. Zaszczepianie pasji łączy ludzi, fundacja prowadzi stały wolontariat całoroczny. W sytuacji zagrożenia powodziowego angażowali się też migranci, którzy chcieli odwdziżyć się wrocławskiej społeczności.

Przedstawicielka punktu informacji dla uchodźców WroMigrant (WCRS) zaznaczyła, że obok działań integracyjnych, należy wciąż prowadzić też działania przeznaczone głównie dla migrantów, ponieważ

różne osoby są na różnym stadium gotowości na integrację ze społecznością przyjmującą – np. z powodu bariery językowej. Ważne jest organizowanie działań w odpowiedzi na konkretne potrzeby nowych mieszkańców. Małe gesty pozwalają też włączyć osoby np. poprzez tłumaczenie programu pikniku osiedlowego na język obcy.

Przedstawiciel Fundacji Ukraina przestrzegł przed udzielaniem informacji osobom migranckim/uchodźczym przez osoby bez doświadczenia, np. w kwestii legalizacji pobytu. Udzielenie błędnej informacji może mieć dla osoby fatalne skutki. Ważna jest wiedza nt. organizacji, które oferują profesjonalne wsparcie w różnych obszarach i wzajemne sieciowanie.

Przedstawiciel Fundacji Umbrella/ Sektora 3 dodał, że w ramach modelu wspierania wrocławskich NGO, pojawia się sporo organizacji założonych przez osoby z doświadczeniem migracji i zachęca do włączania ich w działania sieciujące.

Dalsza dyskusja koncentrowała się na wyzwaniach i pomysłach dotyczących wzajemnego sieciowania i informowania się o zasobach – od przestrzeni na stronach miejskich po grupy na Facebooku. Jako główne wyzwanie wskazano proces zbierania i aktualizacji informacji.

Przypis red. – Wymiana informacji i komunikacja była tematem #2 Spotkania Wspólnie o Międzykulturowości w październiku 2023 – notatka oraz plik warsztatowy dostępny jest pod linkiem: https://wielokultury.wroclaw.pl/wom_2_wymiana-informacji/)

Następnie spotkanie zakończono.

Dziękujemy wszystkim za udział i głosy w dyskusji!